

CLAUDE G.THOMPSON
(Govindānada)

ÎNVĂȚĂTURILE LUI
G.I.GURDJIEFF

Traducere din limba franceză: Oana Cătălina Popescu

2008

PREFAȚĂ

Această carte se adresează cercetătorilor, celor care vor să înțeleagă sensul real al demersului spiritual. Într-o lume și într-o epocă în care atâtea școli oferă căi de acces la cunoașterea de sine, mesajul lui G.I.Gurdjieff capătă o rezonanță cu totul specială și pare absolut evident, pentru cel care i-a parcurs cât de puțin gândirea, că sămânța pusă în urmă cu cincizeci de ani a dat naștere, acum, la mai multe fructe decât oricând.

Ca să facilităm accesul la gândirea maestrului și în scopul de a face cunoscute punctele esențiale ale acesteia, am crezut util de a relua, și asta într-un context cu totul diferit, o operă fundamentală despre viața și opera sa. Este vorba despre Fragmente dintr-o învățătură necunoscută de P.D. Uspensky. Conținutul acestei cărți, așa cum Gurdjieff a permis să fie publicată, ne face să credem că, ea reprezintă realmente, o bază pentru răspândirea ideilor lui. Cu condiția să o citim și să asimilăm învățăturile pe care le conține, am constatat câteva lucruri; între altele, că este singura lucrare care dă o idee, destul de precisă, despre demersul pedagogic al lui Gurdjieff, evenimentele și învățăturile, desfășurându-se pe parcursul a patru ani.

Asta ne-a făcut să înțelegem în ce ordine își prezenta cunoștințele și cum introducea, etapă cu etapă, diferitele elemente care comportă unele reguli complexe. Am fost surprinși să observăm că, niciodată el nu dădea mai multe informații decât era necesar. Fiecare element se corelează perfect cu următorul, fără ca vreo informație inutilă să încarce

receptarea. Citind Fragmente dintr-o învățătură necunoscută, observăm imediat că, unele probleme sunt abordate într-un anume fel la început, dar pe parcurs, elemente noi se vor grea pe cele anterioare, schimbând total aspectul. Totuși, demersul urmat în elaborarea cunoștințelor este diluat printr-o serie de digresiuni anecdotice și considerații personale care ne fac să pierdem sensul real al unor remarci ale lui Gurdjieff. În plus, mai multe subiecte sunt tratate unele după altele, dintr-un condei, fără a lăsa impresia că este vorba de probleme diferite. În sfârșit, Uspensky stabilește numeroase paralele cu propriile sale concepții despre Univers. Nu se pune problema, în ceea ce ne privește, să emitem judecăți despre aceste idei ale lui, ci dimpotrivă; ele ne permit să înțelegem mai bine, unele subiecte ca de exemplu, timpul și dimensiunile Cosmosului.

Cu atât mai mult, nu este vorba de a încerca să explicăm toate învățăturile lui Gurdjieff, acesta nefiind nicicum, scopul nostru. Opera remarcabilă pe care a lăsat-o, în trei serii, este suficient de complexă, în acest sens. Dorința noastră, înainte de orice, este să permitem cititorului să ajungă la diverse idei, pe care le abordează aceste cunoștințe, prezentându-le sub formă de subiecte scurte și precise, folosind chiar cuvintele lui Gurdjieff. De asemenea, tot ce apare scris aici, a fost spus de Gurdjieff. Am făcut doar o excepție, la capitolul 85, unde explicația lui Uspensky este de o importanță capitală, pentru înțelegerea locului ocupat de cel de-al doilea șoc al eneagramei.

De asemenea, am crezut că e bine să adăugăm, la sfârșitul lucrării, aforismele care erau înscrise pe velum din Study House au Prioure. Ele sunt reprezentative pentru învățăturile lui Gurdjieff și constituie, în aceste sens, un memento excelent.

Totodată, cartea noastră poate servi drept lucrare de referință și de bază, pentru un demers către cunoașterea de

sine și a Universului. Într-adevăr, este posibil să extragem din ea, de exemplu, toate problemele referitoare la un anume subiect și să îl studiem separat. Însă tot atât de bine este posibil să citim punct cu punct, meditând și aplicând separat, în cotidian. În clipa aceea, vom vedea că edificiul se ridică piatră cu piatră, și viața noastră interioară se transformă.

Departa de noi ideea că această carte poate conduce la libertate. Totuși, dacă ea aduce convingerea profundă a necesității de a te angaja pe o cale, de a căuta un maestru sau un grup în sânul căruia poți lucra, înseamnă că ne-am atins scopul.

CLAUDE G. THOMPSON

SUMAR

1. Ne angajăm în studiu.....	17
2. Mecanicismul omului.....	19
3. A înțelege... A ști... A face... A fi.....	21
4. A spune adevărul.....	23
5. Arta	25
6. Grupul.....	27
7. Reîncarnarea și corpul astral.....	29
8. Lupta lui „Da” și a lui „Nu”.....	31
9. Cunoașterea ... Secretul.....	33
10. Cele patru corpuri.....	37
11. Cele trei căi... A patra cale.....	43
12. Necesitatea căilor	49
13. Comparație între căi.....	51
14. Evoluția	53
15. Absența unității în om.....	57
16. A ști și a fi.....	61
17. Limbaj.....	63
18. Omul.....	65
19. Lumea.....	69
20. Regula celor trei	71
21. Crearea lumilor	73
22. Raza creației.....	75
23. A te elibera de legile mecanice	79
24. Luna.....	81

25. Materialitatea Universului.....	83
26. Constituția materiei.....	85
27. Studiul sinelui și al relativității.....	89
28. Cele patru aspecte ale oricărei substanțe.....	91
29. Nemurirea omului din punctul de vedere al: celor patru corpuri razei creației.....	93
30. Manifestarea absolutului.....	99
31. Scopuri.....	101
32. A te cunoaște pe tine însuși.....	107
33. Cele patru funcții...Centrul sexual	109
34. Observarea sinelui...Schimbare.....	115
35. Imaginație... Visare.....	119
36. Conștiință.....	121
37. Amintirea sinelui	123
38. Legea octavei.....	125
39. Legea octavei...Raza creației.....	139
40. Șocuri auxiliare.....	141
41. Octave interioare	143
42. Raza creației... Octava cosmică.....	145
43. Viața organică pe pământ.....	147
44. Cele patru stări de conștiință.....	151
45. Observarea Eu-lui și a Sinelui	155
46. Sinceritatea față de sine.....	161
47. Identificarea.....	163
48. Considerația	165
49. Tampoanele.....	169
50. Conștiință și moralitate.....	173
51. Binele și răul.....	177
52. Adevăr și minciună.....	179
53. Voința... Supunerea.....	181
54. Destin, personalitate și esență.....	185
55. Esență, personalitate și munca asupra sinelui.....	189

56. Esență și destin.....	193
57. Trei octave de radiație.....	195
58. Masa hidrogenilor	199
59. Energie-Creștere	209
60. Uzina umană.....	213
61. Uzina cosmică.....	227
62. Cele trei stadii ale evoluției mașinii umane	229
63. Centrele și masa hidrogenilor	233
64. Legăturile centrilor inferiori și superiori	237
65. Materialitatea proceselor interioare: Centre superioare și corpuri subtile	241
66. Unde începe calea?... Centrul magnetic	245
67. Maestrul și a patra cale	249
68. Cosmosurile	253
69. A te trezi, a muri, a te naște	259
70. Kundalini și trezirea	263
71. Pentru a trezi un om.....	267
72. Grupul și activitatea de trezire	271
73. Primele bariere: minciuna și frica.....	281
74. Grupul pregătitor	285
75. Supraeforturi și acumulatori	289
76. Râsul și căscatul.....	293
77. Rolurile	295
78. Cine poate veni la lucru.....	299
79. Eterna reîntoarcere	303
80. Rolul tipurilor în relațiile bărbatului și ale femeii...305	
81. Sexul și corpul astral.....	307
82. Sexul și abuzul de sex.....	311
83. Metode de transmitere a științei obiective.....	315
84. Studiul simbolurilor	319
85. Eneagrama.....	327
86. Limbaj și artă.....	339
87. Religia și rugăciunea.....	343
88. Viața organică pe pământ și evoluția	351

89. Cercurile umanității și căile lor.....	357
90. Inteligență sau conștiință a materiei:	
Trăsăturile cosmice ale ființei	365
91. Diagrama tuturor lucrurilor vii.....	373
92. Supraeforturile	377
93. Exerciții de oprire	383
94. Liniște și păcat	389
95. Calea obiectivă și calea subiectivă.....	391
96. Obivatel-ul și calea obiectivă.....	395
97. A-ți sacrifica libertatea.....	399
98. Respirația	403
99. Aforisme.....	407

- 1 -

NE ANGAJĂM ÎN STUDIU

*„Pentru a fi capabil să păstreze un secret,
un om trebuie să se cunoască pe sine și să
ființeze“.*

Nu există nicio condiție pentru a ne angaja în studiu și nici nu știm cum ar putea fi. Plecăm de la faptul că omul nu se cunoaște pe sine, că el nu este, adică - nu este ceea ce ar putea sau ar trebui să fie. Din această cauză, el nu-și poate lua niciun angajament, nu-și poate asuma nicio obligație. El nu poate decide nimic referitor la viitor. Azi, el este o persoană, mâine - va fi o alta. Deci, nu este legat de nimic și, dacă vrea, el poate să-și abandoneze imediat, munca și să plece.

Dacă, într-o bună zi, va fi învățat destule, atunci va fi altceva. El va vedea dacă îi place sau nu activitatea, care i se oferă. Va putea, atunci, după cum va vrea, să activeze sau să plece. Până în acel moment, el este liber. Dacă rămâne, va fi capabil să decidă sau să ia hotărâri pentru viitor.

Un om se poate găsi pe sine, nu de la început desigur, dar ulterior, în situația în care va trebui să păstreze secretul cel puțin un timp, despre un lucru, despre care a aflat ceva. Dar dacă el nu se cunoaște pe sine, cum va putea el să promită că va păstra secretul? Bineînțeles, o poate face. Dar se poate ține de promisiune?

Pentru că el nu este unul, în acest om există o multitudine de oameni. Unul dintre ei promite și crede că poate păstra secretul, dar mâine, un altul din el va spune secretul soției sale sau unui prieten, în fața unei sticle de vin, sau se va lăsa dus de nas de vreun șmecher oarecare și va spune tot, fără ca măcar, să-și dea seama de asta. Sau, și mai rău, va fi înjurat, când nici nu se așteaptă și, fiind intimidat de câte cineva, i se va putea face orice.

Deci: ce fel de obligații își poate el asuma?

Pentru a fi capabil să păstreze un secret, un om trebuie să se cunoască pe sine și să ființeze, să existe. Oamenii, în general, sunt departe de așa ceva!

- 2 -

MECANICISMUL OMULUI

*„Un om este responsabil.
O mașină nu este responsabilă“.*

Este parțial adevărat: dacă oamenii ar încerca să gândească, ei nu ar mai fi mașini atât de frumoase. Problema este de a ști ce fel de gândire folosesc ei în activitatea lor. Dacă folosesc o gândire eficientă, ei ar putea chiar să gândească superior în viața lor activă, în mijlocul mașinilor. Mecanicismul nu este cu totul periculos și un om poate rămâne om, chiar lucrând cu mașinile. Cel mai periculos mecanicism constă în a fi tu însuși, o mașină. Toți oamenii sunt mecanisme, mașini. Noi considerăm, însă, că există „ceva“, care poate schimba calea proprie a unui om, ceva care să-l facă să reziste la mecanizare, credem că nu totul este la fel de mecanicist.

Arta, poezia, gândirea sunt la fel de mecanice ca toate celelalte activități. Oamenii sunt mașini și din partea mașinilor nu te aștepti la nimic altceva, decât la acțiuni mecanice.

Există și oameni care nu sunt mașini, dar noi nu-i putem vedea pe aceștia; noi nu-i cunoaștem. Există sălbatici, oameni mecanizați, intelectuali, genii. Ei sunt foarte diferiți unii de alții, dar noi nu sesizăm adevărata diferență. Noi vorbim

despre deosebiri, care, de fapt, nu există. Toți oamenii pe care îi vedem, pe care îi cunoaștem sau pe care i-am putea cunoaște, sunt roboți, veritabili roboți care lucrează numai sub presiunea influențelor exterioare. Roboți s-au născut și roboți vor muri!

Ce fac aici sălbaticii și intelectualii? Chiar în momentul acesta, mai multe milioane de mașini se străduiesc să se distrugă unele pe altele. Ce le deosebește pe unele de altele? Unde sunt sălbaticii și unde sunt intelectualii? Aceeași lume. Dar este posibil să încetăm a mai fi mașini, roboți. Desigur, mașinile sunt diferite: un automobil este o mașină, un gramofon este o mașină și o pușcă este o mașină. Totuși, ce este diferit? Este același lucru. Toate sunt mașini. Să ne referim acum la psihologie. Despre ce psihologie poate fi vorba când noi discutăm doar despre mașini? Obiectul propriu al psihologiei îl constituie oamenii, ființele umane. Pentru studiul mașinilor este necesară mecanica, nu psihologia. Este posibil să încetăm a mai fi mașini, roboți, însă, pentru asta, trebuie, înainte de orice, să cunoaștem mașina, robotul. O mașină adevărată nu se poate cunoaște pe sine. Când ia cunoștință de existența sa, mașina încetează să mai fie mașină; sau, cel puțin, nu mai este cea de dinainte. Ea începe să fie responsabilă de acțiunile sale.

„Un om este responsabil”.
„O mașină nu este responsabilă”.

- 3 -

A ÎNȚELEGE... A ȘTI... A FACE... A FI...

„Noi nu înțelegem nici ceea ce citim, nici ceea ce scriem. Nu înțelegem nici măcar ce înseamnă cuvântul a înțelege”.

A înțelege este esențial și o lectură nu poate fi utilă, decât cu condiția să pricepem ceea ce citim. Dar se înțelege de la sine că, nicio carte nu-ți poate oferi o pregătire reală. Ceea ce un om știe să facă bine, reprezintă pregătirea lui. Dacă el știe să facă bine o cafea sau cum se confecționează niște pantofi, în acest caz, deja este posibil să avem o discuție cu el.

Nenorocirea este că nimeni nu știe să facă bine ceva. Știm de toate, cumva, într-un mod superficial. Suprema iluzie a omului este convingerea lui, că poate face. Dar adevărul este că totul este întâmplător. Tot ce apare în viață, tot ce se face prin om, tot ceea ce vine de la el, „totul se întâmplă” ca atunci când plouă, pentru că temperatura s-a modificat în straturile superioare ale atmosferei, ca zăpada care se topește la soare sau ca praful ridicat și purtat de vânt.

Omul este o mașină. Tot ceea ce face el, toate acțiunile, toate gândurile, sentimentele, convingerile sale, opiniile și obiceiurile sale sunt rezultatul influențelor exterioare. Prin sine însuși, omul nu poate produce nicio idee, nicio acțiune. Tot ceea ce spune, face, gândește sau simte, toate acestea i se întâmplă. El nu poate descoperi nimic, nu poate inventa nimic. Totul i se întâmplă.

Dar, pentru a stabili acest lucru, pentru a-l înțelege, pentru a te convinge de realitatea lui, trebuie să te eliberezi de mii de iluzii, în legătură cu omul, cu ființa sa creativă, cu capacitatea sa de a-și organiza conștient viața sa proprie și așa mai departe. Nimic de acest fel nu există. Totul se întâmplă; mișcările populare, războaiele, revoluțiile, schimbările de guvern, totul se întâmplă. Și toate acestea se petrec în același mod, în care totul se întâmplă la nivelul individului. Omul se naște, trăiește, moare, construiește case, scrie cărți, nu cum ar vrea, ci cum se întâmplă. Totul se întâmplă. Omul nu iubește, nu urăște, nu dorește. Toate acestea se întâmplă.

Dar nimeni nu acceptă această idee care, de altfel, este cu atât mai neplăcută, cu cât reprezintă adevărul, și nimeni nu vrea să-l recunoască. Înțelegerea acestui lucru ar înlesni discuția. Dar una este dacă sesizăm, în mod inteligent, că omul nu poate face nimic de la sine, și cu totul altceva, dacă resimțim acest lucru cu toată greutatea sa, și să ne convințim realmente, că așa este și să nu uităm niciodată acest lucru.

Ceea ce se face acum, și mai ales ceea ce a fost deja făcut, într-un mod oarecare, nu ar fi putut fi făcut altfel. Era singura modalitate posibilă.

Dacă un singur lucru ar fi putut fi făcut altfel, totul ar fi fost diferit. Totul depinde de tot. Toate lucrurile se leagă între ele. Nimic nu este separat de rest. Deci, toate evenimentele urmează calea unică, pe care pot evolua. Dar ele sunt ceea ce sunt, prin urmare, și lucrurile sunt ceea ce sunt.

„Ca să faci , trebuie să fii”.

- 4 -

A SPUNE ADEVĂRUL

„A spune adevărul este cel mai greu lucru din lume”.

Trebuie să învățăm să spunem adevărul. Ni se pare că este suficient să dorim sau să ne hotărâm să-l rostim; totuși, relativ rar, oamenii mint deliberat. În cele mai multe cazuri, ei cred că spun adevărul, când de fapt, mint tot timpul, și când vor să mintă, și când vor să spună adevărul. Ei mint continuu; ei se mint pe sine și îi mint și pe ceilalți.

Prin urmare, nimeni nu-i înțelege pe ceilalți și nu se înțelege nici pe sine. Să ne gândim: ar mai fi atâtea discordii, neînțelegeri profunde și ură față de punctul de vedere și opinia altuia, dacă oamenii ar fi capabili să se înțeleagă unii pe alții?

Ei nu se pot înțelege unii pe alții, pentru că nu reușesc să nu mintă. A spune adevărul este cel mai dificil lucru din lume. Va trebui să studiem mult și timp îndelungat, ca să ajungem să spunem adevărul. Doar voința nu este de ajuns.

Pentru a spune adevărul, trebuie să știm ce este el și ce este minciuna. Trebuie să le vedem în noi înșine. Or, nimeni nu are nevoie de așa ceva.

REÎNCARNAREA ȘI CORPUL ASTRAL

„Ființa dintr-un om, atât în viață cât și după moarte, dacă va exista după moarte, poate fi de calitate foarte diferită”.

„Omul-mașină” pentru care totul depinde de influențele exterioare, pentru care totul se întâmplă, care este acum un om și care, după o clipă, devine un altul și apoi, mai târziu, va fi un al treilea, nu are niciun viitor, de niciun fel: el va fi îngropat și gata. El este doar țărână și în țărână se va întoarce. Aceste cuvinte i se potrivesc.

Pentru ca să avem o viață viitoare, de orice fel ar fi ea, este necesară o anumită cristalizare, o anumită fuziune a calităților interioare ale omului și este necesară o anumită autonomie față de influențele exterioare. Dacă există într-un om ceva, care poate rezista la influențele exterioare, acest lucru va putea rezista chiar și morții fizice. Or, ce ar putea rezista morții fizice la un om, care dispare, când s-a tăiat la un deget? Dacă există, cât de cât, ceva într-un om, acest ceva poate supraviețui, dar dacă nu este nimic, atunci nimicul nu poate supraviețui.

Totuși, chiar dacă acest „ceva” supraviețuiește, viitorul său poate fi variabil. În unele cazuri de cristalizare completă,

el se poate produce după moarte, este ceea ce oamenii numesc reîncarnare și, pe de altă parte, este ceea ce ei numesc „existența de dincolo”. În ambele cazuri, viața continuă în corpul astral sau cu ajutorul acestuia din urmă.

Sistemele pe care noi le cunoaștem și care vorbesc despre corpul astral, afirmă că toți oamenii au acest corp. Este complet fals. Ceea ce poate fi numit corp astral este obținut prin fuziune, adică printr-o luptă, printr-o muncă interioară teribil de dură. Omul nu se naște cu un corp astral și numai puțini oameni îl dobândesc. Dacă acesta se constituie, el poate continua să trăiască după moartea corpului fizic și poate renaște în alt corp. Iată ce este reîncarnarea. Dacă nu s-a renăscut, atunci, în cursul timpului, va muri și el. El nu este nemuritor, dar poate trăi mult timp, după moartea corpului fizic.

- 8 -

LUPTA LUI „DA” ȘI A LUI „NU”

„Fuziunea, unitatea interioară sunt obținute prin fricțiune, prin lupta lui «da» și a lui «nu» în om.”

Dacă un om trăiește fără conflict interior, dacă totul i se întâmplă fără ca el să se opună, dacă va merge totdeauna în direcția curentului, așa cum bate vântul, el va rămâne cum este. Dar, dacă explodează o luptă interioară în acel om și, mai ales, dacă în această luptă, el urmează o linie determinată, atunci, în mod gradual, unele trăsături permanente vor începe să se formeze în el, el va începe să cristalizeze.

Totuși, dacă această cristalizare este posibilă pe o bază corectă, ea nu este mai puțin posibilă pe o bază falsă. De exemplu, frica păcatului sau o credință fanatică într-o idee oarecare pot provoca o luptă teribil de intensă a lui „da” cu „nu” și un om poate cristaliza pe aceste baze. Dar, cristalizarea se va face prost și va fi incompletă. Omul va pierde astfel, orice posibilitate de dezvoltare ulterioară. Pentru ca posibilitatea să-i fie înapoiată el va trebui să fie în prealabil „reconstruit” și asta, nu este posibil fără suferințe teribile.

Cristalizarea este posibilă pe orice bază, fie că ea se împlinește la un vagabond sau la un călugăr. Oamenii pot „naște” în ei înșiși, o forță interioară enormă, ei pot suporta

tortura, ei pot obține tot ce vor. Asta înseamnă că acum, este în ei ceva solid, permanent. Asemenea oameni pot deveni nemuritori. Dar unde este avantajul? Un asemenea om devine „ceva nemuritor”, cu toate că o anumită cantitate de conștiință va fi conservată uneori în el. Totuși, trebuie reamintit că este vorba de cazuri excepționale.

Pentru a provoca lupta lui „da” cu cea a lui „nu”, este necesar sacrificiul. Dacă nu se sacrifică nimic, nu se obține nimic. Este indispensabil să sacrificăm ceea ce ne este cel mai scump în acel moment, să sacrificăm mult și pentru mult timp. Totuși, nu pentru totdeauna. Când s-a terminat procesul de cristalizare, renunțările și privațiunile, sacrificiile nu mai sunt necesare. Atunci, un om poate avea tot ceea ce vrea. Nu mai există nicio lege pentru el, el își este sieși lege.

- 9 -

CUNOAȘTEREA... SECRETUL

*„Cunoașterea nu poate aparține tuturor.
Ea nu poate aparține unui număr mare
de oameni”*

Ne este imposibil să înțelegem cunoașterea, pentru că noi nu ne dăm seama că, precum toate lucrurile din lume, ea este materială. Asta înseamnă că ea are toate caracterele materialității. Or, una dintre trăsăturile materialității este de a implica o limitare a materiei, adică acea cantitate de materie într-un anumit loc, și în condițiile date este totdeauna limitată. Chiar și nisipul din deșert și apa oceanului sunt într-o cantitate invariabilă și strict măsurată. Deci, a spune că de fapt, cunoașterea este materială, înseamnă a spune că există o cantitate definită din aceasta, într-un loc și timp date. Se poate deci, afirma că în cursul unei anumite perioade, să zicem un secol, umanitatea dispune de o cantitate definită de cunoaștere.

Știm, chiar printr-o observare elementară a vieții, că materia cunoașterii are calități cu totul diferite, după cum este absorbită în cantitate mică sau mare. Luată în cantitate mare, într-un loc dat, de către un singur om, de exemplu, sau de către un grup mic de oameni, ea dă rezultate foarte bune. Luată într-o cantitate mică, de către fiecare

individ dintr-o masă foarte mare de oameni, ea nu dă rezultate sau chiar dă rezultate negative, contrare celor scontate.

Să luăm niște obiecte pe care vrem să le aurim. Noi trebuie să știm cantitatea exactă pe care o putem auri cu aurul pe care îl avem altfel, vom obține o aurire inegală, cu plăci și totul va avea un aspect mai urât, decât cel dinainte de aurire. De fapt, noi risipim aurul nostru. La fel este și cu cunoașterea. Dacă ar trebui dată tuturor, nimeni nu ar primi nimic. Rezervată pentru un număr mic de oameni, fiecare va primi destul, nu numai cantitatea în sine, dar și faptul că ea va putea fi mărită. În distribuirea cunoașterii, nu există nici umbră de injustiție.

Majoritatea imensă a oamenilor ignoră dorința de cunoaștere; ei refuză „porția” lor de cunoaștere, ei neglijează chiar să „ia”, în distribuirea generală, porția care le este alocată, pentru nevoile curente ale vieții. Asta devine extrem de evident, în perioadele de nebunie colectivă, de războaie, de revoluții, când oamenii par a-și fi pierdut brusc până și grăunțele de bun simț, pe care îl aveau de obicei, și acum, deveniți automate perfecte, ei participă la exterminări în masă, ca și cum nu ar mai avea nici măcar instinct de conservare.

Astfel, cantități enorme de cunoaștere rămân cumva, nesolicitate și pot fi redistribuite celor care sunt în stare să aprecieze valoarea. Nu este nimic nedrept în asta, pentru că acei care primesc nu iau nimic care aparține altcuiva. Ei nu privează pe nimeni de nimic, ei iau numai ceea ce alții au aruncat ca inutil și care, în acest caz, s-ar pierde dacă nu ar fi luat de aceștia.

Acumularea de cunoaștere de către unii depinde de aceea aruncată de alții. În marile momente de cotitură din istoria civilizațiilor, care coincid adesea, cu cataclisme geologice, perturbări climatice și alte fenomene de ordin planetar, mari

cantități din această materie, care este cunoașterea, se eliberează, ceea ce necesită o muncă de recuperare fără de care, aceasta s-ar pierde. Munca de recuperare a materiei cunoașterii risipite coincide adesea, cu declinul și ruina civilizațiilor.

* * *

*„Nimeni nu ascunde nimic;
nu există nici cel mai mic mister”.*

Acela care vrea cunoașterea, trebuie să facă el însuși primele eforturi pentru a găsi sursa, pentru a se apropia de ea, ajutându-se de indicațiile date nouă tuturor, dar pe care oamenii în general, nu doresc să le vadă sau să le recunoască. Ea, cunoașterea, nu poate veni gratuit, fără eforturi. Oamenii înțeleg bine când nu este vorba decât de cunoaștere ordinară, dar în cazul mării cunoașteri, în cazul când admit posibilitatea existenței ei, aceștia apreciază că poate aștepta altceva de la ea.

Toată lumea admite, de exemplu, că un om va trebui să lucreze timp de mai mulți ani, dacă vrea să învețe limba chineză. Nimeni nu contestă că cinci ani de studiu sunt indispensabili, pentru a înțelege principiile medicinei și poate de două ori mai mult, pentru studiul muzicii și al picturii. Și totuși, unele teorii afirmă că, orice cunoaștere poate fi dobândită, în timp ce dormim. Chiar și numai existența unor asemenea teorii constituie o explicație suplimentară a faptului că ea, cunoașterea, nu poate ajunge la oameni.

Totuși, nu este mai puțin important să înțelegem, că eforturile independente ale unui om, pentru a face ceva într-o direcție anume, nu pot da rezultate prin ele însele.

Nu poți obține cunoașterea, decât cu ajutorul celor care o au deja. Asta trebuie înțeles, chiar de la început.

„Trebuie să învățăm de la cei care știu”.

RESPIRAȚIA

„Fără stăpânirea respirației, nimic nu poate fi stăpânit”.

Scopul oricărei învățături este stăpânirea organismului și supunerea, de la funcțiile sale conștiente și inconștiente până la voință. Exercițiile care conduc aici în linie dreaptă încep cu respirația. Fără o stăpânire perfectă a acesteia, nicio altă stăpânire nu este posibilă. Nu este o sarcină ușoară.

Există trei tipuri de respirație:

- 1 - Respirația normală care se face inconștient, sub controlul centrului motor.
- 2 - Respirația artificială. Dacă un om își spune de exemplu, că va număra până la zece inspirând și până la zece expirând, sau că va inspira pe nara dreaptă și va expira pe cea stângă, respirația sa se va face sub controlul aparatului formator. Ea este în sine diferită pentru că centrul motor și aparatul formator lucrează cu grupe diferite de mușchi. Cei prin care lucrează primul, nu sunt nici accesibili, nici subordonați celui de al doilea. În cazul unei opriri momentane a centrului motor, aparatul formator poate totuși să-și exerseze influența asupra unui grup de mușchi, cu ajutorul căruia poate declanșa mecanismul respirației. Dar activitatea sa nu o va egala

desigur, pe cea a centrului motor și nici nu poate dura mult. Ați citit manuale de respirație yoghină, ați citit, de asemenea, sau poate ați auzit vorbindu-se de metode speciale de respirație, folosite în mănăstiri ortodoxe, unde se practică orațiunea mentală. Respirația care se face prin aparatul formator nu este normală: ea este artificială. Ideea este următoarea : dacă un om, în reprize frecvente, face acest tip de respirație un timp destul de lung, sub controlul aparatului său formator, centrul motor, care în acest timp rămâne inactiv, obosește nefăcând nimic și atunci începe să lucreze imitând aparatul formator. Și de fapt, asta se întâmplă uneori. Dar pentru ca să se întâmple acest lucru, trebuie reunite mai multe condiții: post și rugăciuni, veghe și tot felul de sarcini extenuante pentru corp. Dacă corpul este bine tratat, nimic de acest fel nu este posibil. Credeți poate că nu se fac exerciții fizice în mănăstirile ortodoxe? Încercați numai să faceți o sută de mătăanii, după toate regulile. Veți avea rinichii mai curbați decât după orice fel de exerciții de gimnastică. Toate acestea nu au decât un scop: încărcarea, prin respirație, a mușchilor potriviți; să o trecem la centrul motor. Acesta riscă totdeauna să-și piardă obișnuința de a lucra corect și, fiindcă aparatul formator are uneori nevoie să se oprească, în timpul somnului, de exemplu, și deoarece centrul motor nu vrea acest lucru, mașina se poate afla într-o situație jalnică. Se poate chiar muri dintr-o oprire a respirației. Dereglarea funcțiilor mașinii prin exerciții de respirație este aproape inevitabilă pentru cei care încearcă singuri, pornind de la cărți, fără a fi dirijați cum trebuie. Amatorii nu vor putea niciodată să treacă acest control al respirației de la aparatul formator la centrul motor. Pentru ca să se poate face acest transfer, organis-

mul trebuie adus la gradul cel mai intens de funcționare, dar un om nu poate face acest lucru singur.

- 3 - Respirația cu ajutorul mișcării necesită o foarte bună cunoaștere a mașinii umane și această metodă nu poate fi pusă în aplicare, decât în școlile conduse de maeștri foarte competenți.

Ideea centrală în acest sens este că unele mișcări, unele poziții pot provoca prin voință orice fel de respirație, păstrându-i caracterul de normalitate, fără nimic artificial. Dificultatea constă în a ști ce mișcări și ce poziții provoacă anumite tipuri de respirație și la ce tipuri de oameni. Mai ales acest lucru, cel din urmă este foarte important deoarece oamenii se împart în multe tipuri și că, pentru a ajunge la același tip de respirație, fiecare tip are propriile mișcări definite. Dimpotrivă, aceleași mișcări pot antrena tipuri diferite de respirație, după fiecare tip de oameni. Un om care știe ce mișcare va provoca în el cutare sau cutare tip de respirație este deja, capabil să-și controleze organismul și poate, după cum vrea, ori-când, să pună în mișcare cutare sau cutare centru sau dimpotrivă, să-și oprească o funcție sau alta. Desigur, cunoașterea acestor mișcări și capacitatea de a le controla au gradele lor, ca toate lucrurile din lume. Știința oamenilor diferă și ea, nu mai puțin decât modul de a o pune în practică. Așteptând, ceea ce contează, este a înțelege principiul. Înțelegerea acestuia, mai ales un studiu al divizării centrilor, este indispensabilă. Fiecare centru este împărțit în trei părți, conform divizării inițiale a centrilor, în intelectual, emoțional și motor. Pe aceeași bază, fiecare dintre cele trei părți este la rândul ei, împărțită în trei. Dintre ele fiecare este de la formarea sa împărțită în două sectoare, pozitiv și negativ. În toate

zonele centrilor există grupe de rulouri asociate unele cu altele, după diversele orientări. Iată ce explică diferența dintre oameni, ceea ce ei numesc individualitate. Bineînțeles, nu există urme ale adevăratei individualități în toate acestea, ci doar diferențele de rulouri și asociații.

- 99 -

AFORISME

Înscrise pe velum la „Study House”

- 1 - Iubește ceea ce nu iubești.
- 2 - Cea mai mare împlinire pentru om este să fie capabil să facă ceva.
- 3 - Cu cât sunt mai rele condițiile de viață, cu atât mai bune vor fi rezultatele, cu condiția de a ne aminti mereu de muncă.
- 4 - Numește-te tu însuși, mereu și oriunde.
- 5 - Amintește-ți că ai venit aici pentru că ai înțeles necesitatea de a lupta contra ta, numai împotriva ta. Așadar, mulțumește oricui ți-a dat ocazia să o faci.
- 6 - Aici, noi putem oferi o direcție și crea condiții, dar nu putem ajuta.
- 7 - Să știi că această casă nu poate fi de folos decât celor care și-au recunoscut non-valoarea și care cred în posibilitatea de a schimba ceva.
- 8 - Dacă știi că faci rău și totuși faci, comiți un păcat dificil de răscumpărat.
- 9 - Cel mai bun mijloc de a fi fericit în această viață este de a putea aprecia totdeauna din exterior, niciodată din interior.
- 10 - Nu aprecia arta prin sentimente.
- 11 - Adevăratul semn că un om este bun este atunci când el

- își iubește tatăl și mama.
- 12 - Apreciază-i pe alții după ceea ce ești tu, și te vei înșela rar.
- 13 - Ajută-l numai pe cel ce nu este leneș.
- 14 - Respectă toate religiile.
- 15 - Îl iubesc pe cel care iubește munca.
- 16 - Putem doar să ne străduim să devenim capabili de a fi creștini.
- 17 - Nu judeca un om după ceea ce se povestește despre el.
- 18 - Ține cont de ceea ce oamenii cred despre tine, nu după ce spun.
- 19 - Ia înțelegerea Orientului și știința Occidentului și apoi-caută.
- 20 - Cel care poate veghea asupra bunului altora, îl va merita pe al său.
- 21 - Numai suferința conștientă are sens.
- 22 - Mai bine să fii din când în când egoist, decât să nu fi niciodată drept.
- 23 - Dacă vrei să înveți să iubești, începe cu animalele; ele sunt mai sensibile.
- 24 - Învățându-i pe alții, vei învăța și tu.
- 25 - Amintește-ți că aici munca nu este un scop în sine; ea este doar un mijloc.
- 26 - Poate fi drept numai cel care se pune în locul altora.
- 27 - Dacă nu ai spirit critic, prezența ta aici este inutilă.
- 28 - Cel care va fi eliberat de „boala lui mâine”, va avea șansa să obțină ceea ce venise să caute aici.
- 29 - Fericit cel ce are suflet.
Fericit cel ce nu are.
Nefericire și suferință pentru cel ce nu are decât sămânța acestuia.
- 30 - Odihna nu depinde de cantitatea, ci de calitatea somnului.

- 31 - Dormi puțin, fără regret.
- 32 - Energia cheltuită pentru o muncă interioară activă se transformă repede în rezervă nouă. Cea care este cheltuită pentru o activitate pasivă este pierdută pentru totdeauna.
- 33 - Unul dintre cele mai bune mijloace de a-ți trezi dorința de a lucra asupra sinelui este de a deveni conștient că poți muri în oricare moment. Și trebuie să învățăm să nu uităm acest lucru.
- 34 - Iubirea conștientă trezește același răspuns.
Iubirea emoțională provoacă contrariul.
Iubirea fizică depinde de tip și de polaritate.
- 35 - Credința conștientă este libertate.
Credința emoțională este sclavie.
Credința mecanică este prostie.
- 36 - Speranța de nezdruccinat este forță.
Speranța amestecată cu îndoială este lașitate.
Speranța amestecată cu teamă este slăbiciune.
- 37 - Omului i se dă un număr limitat de experiențe, dacă este econom el își prelungește viața.
- 38 - Aici nu sunt nici ruși, nici englezi, nici evrei, nici creștini. Nu sunt decât oameni care urmăresc un același scop: să devină apti de a exista.